

“Η ΕΕ πληρώνει τα σπασμένα...”

“Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα υπαγορεύσουν πλέον και την τυπική λύση του Κυπριακού”, εκτιμά η ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ Άννα Καραμάνου σε συνέντευξή της στο “Βουλή & Ευρωβουλή” αναφερόμενη στην άρση των περιορισμών στην ελεύθερη διακίνηση στην Κύπρο. Η πρόεδρος της επιτροπής δικαιωμάτων των γυναικών και ίσων ευκαιριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θεωρεί ότι η επίλυση του πολιτικού προβλήματος έχει πλέον περάσει από τις ηγεσίες στον ίδιο το λαό που γίνεται κυρίαρχος των εξελίξεων και προβλέπει ότι “την 1^η Μαΐου 2004 η μεγαλόνησος, ενωμένη, θα γίνει πλήρες μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας”. Σχετικά με την εμπλοκή της ΕΕ στη μεταπολεμική εποχή στο Ιράκ, η κ. Καραμάνου σημειώνει ότι η ΕΕ “πληρώνει συνήθως τα σπασμένα των Αμερικανών” και περιορίζεται στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και τεχνογνωσίας για τη δημιουργία υποδομών και την οικοδόμηση δημοκρατικών θεσμών”.

Κυρία Καραμάνου, μετά την ολοκλήρωση των στρατιωτικών επιχειρήσεων στο Ιράκ το πολιτικό τοπίο στη χώρα φαντάζει θολό και αβέβαιο. Ποιος θεωρείτε ότι θα πρέπει να είναι ο “ζωτικός” ή “κεντρικός”, όπως αποκαλείται, ρόλος των Ηνωμένων Εθνών στην ανοικοδόμηση της χώρας και ποια η εμπλοκή της ΕΕ στη μετά Σαντάμ εποχή;

Παρά τη σφοδρή αντίδραση των ΗΠΑ, η Ελληνική Προεδρία της ΕΕ έχει ήδη θέσει το θέμα της ενίσχυσης του ρόλου των Ηνωμένων Εθνών στο μεταπολεμικό Ιράκ και της επανάκτησης του διεθνούς κύρους του που τραυματίστηκε σοβαρά από τα “πολεμικά πυρά” που εξαπολύθηκαν και εναντίον του. Το Συμβούλιο Ασφαλείας θα πρέπει να δώσει συγκεκριμένη εντολή, ώστε τα Ηνωμένα Έθνη να έχουν λόγο στο σχεδιασμό του μέλλοντος του Ιράκ, στην έρευνα για τα όπλα μαζικής καταστροφής, στη διαχείριση της ανθρωπιστικής βοήθειας, στις μεταρρυθμίσεις και στη συγκρότηση αποτελεσματικού

κυβερνητικού σχήματος, με τρόπο που να προστατεύονται τα ζωτικά συμφέροντα του ιρακινού λαού και να διασφαλίζεται ο δημοκρατικός έλεγχος.

Όσο για την ΕΕ, συνήθως πληρώνει τα σπασμένα των Αμερικανών (βλέπε Αφγανιστάν) και ο ρόλος της, εκ των πραγμάτων, περιορίζεται στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και τεχνογνωσίας για τη δημιουργία υποδομών και την οικοδόμηση δημοκρατικών θεσμών. Σε κάθε περίπτωση, η συμβολή της ΕΕ, εφόσον την επιδιώξει, μπορεί να είναι σημαντική στην οικονομική και πολιτική ανασυγκρότηση, ώστε να κερδηθεί η ειρήνη και η δημοκρατία στο Ιράκ.

Πώς εκτιμάτε την εσαύριον της ιρακινής κρίσης την πρωτοβουλία της Γαλλίας, της Γερμανίας, του Βελγίου και του Λουξεμβούργου σχετικά με την επιτάχυνση των διαδικασιών για την ενίσχυση της συνεργασίας στον αμυντικό τομέα και ποια θεωρείτε

ότι θα πρέπει να είναι η στάση της χώρας μας;

Η πρωτοβουλία των τεσσάρων ήλθε ως αποτέλεσμα των αδυναμιών της ΕΕ στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και της άμυνας, οι οποίες αποκαλύφθηκαν σε όλη τους την έκταση κατά τη διάρκεια της κρίσης στο Ιράκ. Γι' αυτό και κάθε πρωτοβουλία που αποσκοπεί στην επιτάχυνση των διαδικασιών για την κάλυψη του κενού είναι ευπρόσδεκτη από εκείνους που επιθυμούν την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της ΕΕ. Η Ελλάδα ήδη από το ξεκίνημα της πρωτοβουλίας τάχθηκε υπέρ, παρά το γεγονός ότι ο ρόλος της ως προεδρεύουσας χώρας δεν επέτρεψε τη συμμετοχή της. Η χώρα μας έχει κάθε συμφέρον να είναι στο σκληρό πυρήνα της ΕΕ και στην avant-garde των προσπαθειών χειραφέτησης της Ενωμένης Ευρώπης. Το ότι είμαστε μικρή χώρα δεν μας εμποδίζει να έχουμε πολιτική μεγάλη δύναμη!

Ποια νέα δεδομένα για την επίλυση του Κυπριακού δημιουργεί η μερική άρση των περιορισμών στην ελεύθερη διακίνηση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στην Κύπρο;

Αυτές τις μέρες γίναμε μάρτυρες συγκινητικών σκηνών βλέποντας την κατάργηση της πράσινης γραμμής και την επίλυση του Κυπριακού μπροστά στα μάτια μας. Στον ένα χρόνο που απομένει από την πλήρη ένταξη στην ΕΕ οι ίδιοι οι πολίτες της Κύπρου, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, θα υπαγορεύσουν πλέον και την τυπική λύση. Το θέμα έχει πλέον περάσει από τις ηγεσίες στο ίδιο τον λαό που γίνεται κυρίαρχος των εξελίξεων. Την 1^η Μαΐου 2004 η μεγαλόνησος, ενωμένη, θα γίνει πλήρης μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Οι συζητήσεις στο πλαίσιο της Συνέλευσης για το σχέδιο νέου Συντάγματος της ΕΕ εισέρχονται στο τελικό τους στάδιο. Πώς κρίνετε τις προτάσεις του προέδρου της Συνέλευσης Βαλερί Ζισκάρ Ντ' Εστέν, τις οποίες υποστηρίζουν οι μεγάλες πληθυσμιακές χώρες, για τη θέσπιση ενός μόνιμου προέδρου της ΕΕ με την παράλληλη κατάργηση εναλλασσόμενων προεδριών της ΕΕ;

Δυστυχώς, λίγες βδομάδες πριν από την ολοκλήρωση των εργασιών της Συντακτικής Συνέλευσης, αντί να ενισχύεται η συναίνεση μεταξύ των μελών, αντί να γεφυρώνονται οι διαφορές και να κυριαρχεί το κοινοτικό συμφέρον, το χάσμα διευρύνεται. Οι προτάσεις του κ. Ντ' Εστέν προκάλεσαν τη δικαιολογημένη, κατά την άποψή μου, αντίδραση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και πολλών κρατών μελών. Η ενίσχυση της διακυβερνητικής έναντι της κοινοτικής μεθόδου ανακόπτει την όποια προοπτική μιας ομοσπονδιακής δομής της ΕΕ. Οι προτάσεις αυτές οδηγούν στην αποδυνάμωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Κομισιόν, του "θεματοφύλακα των Συνθηκών" όπως αποκαλείται, καθώς και στην άνιση μεταχείριση των κρατών μελών. Το μέλλον της Ενωμένης Ευρώπης δυστυχώς διακυβεύεται από

τους εθνικούς εγωισμούς των μεγάλων και τον ανταγωνισμό για την εξουσία.

Είχατε πρόσφατα την εμπειρία, ως μέλος αντιπροσωπείας ευρωβουλευτών, να παραβρεθείτε, με την ιδιότητα του παρατηρητή, στη δίκη της βραβευμένης με το βραβείο Ζαχάροφ Λεϊλά Ζάνα και άλλων τριών Κούρδων πρώην βουλευτών, στο Δικαστήριο Κρατικής Ασφαλείας της Αγκυρας. Ποιες εντυπώσεις αποκομίσατε από τις συνθήκες διεξαγωγής της δίκης και θεωρείτε ότι διασφαλίζονται οι βασικοί κανόνες κράτους δικαίου που πρέπει να χαρακτηρίζουν μια σύγχρονη δημοκρατία;

Ο χαρακτηρισμός της δίκης του 1994 ως μη δίκαιης από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων οδήγησε στην επανεκδίκαση της υπόθεσης στις 25 Απριλίου 2003. Οι εντυπώσεις από την ακροαματική διαδικασία ήταν αρνητικές. Εντύπωση μας προκάλεσε η έντονη παρουσία ενόπλιων στρατιωτών που σχημάτιζαν σειρά μεταξύ των κατηγορουμένων και του ακροατηρίου, το οποίο αποτελούσαν κυρίως μέλη οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ο Ακίμ Μπιρντάλ ήταν παρών), ξένες αντιπροσωπείες και δημοσιογράφοι. Ήταν φανερό ότι οι μάρτυρες που επανεξετάστηκαν (19 σε σύνολο 28), ήταν κατασκευασμένοι ψευδομάρτυρες, στην πλειοψηφία τους φρουροί των χωριών της νοτιοανατολικής Τουρκίας, κρατικοί υπάλληλοι άμεσα συνδεδεμένοι με τις μυστικές υπηρεσίες. Το "έγκλημα" που καταλόγιζαν στη Λεϊλά Ζάνα και τους υπολοίπους ήταν ότι μιλούσαν σε συγκεντρώσεις στην κουρδική γλώσσα! Η δίκη θα συνεχισθεί στις 23 Μαΐου.

Στην Τουρκία, κατά τους τελευταίους μήνες, είναι γεγονός ότι έχουν προωθηθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις, σε εκκλήρωση των κριτηρίων της Κοπεγχάγης. Ωστόσο, οι κατεστημένες δομές και αντιλήψεις παραμένουν ισχυρές και ανθεκτικές απέναντι στις όποιες δημοκρατικές αλλαγές.